

Påvisning av resistensmekanismer ved hjelp av MALDI-TOF massespektrometri

André Ingebretsen

Avd. for smittevern og Avd. for mikrobiologi

Oslo Universitetssykehus

MALDI-TOF MS

Etablering av MALDI-TOF MS metodikk ved Oslo universitetssykehus

- 2008
  - Pilotstudie på FUGE plattform for MS (Ultraflex I)
- 2009
  - Uplassering, validering og kjøp av system nr.1 på bakteriologisk lab (Maldi Biotyper)
- 2010
  - Akkreditering av metoden for bruk i klinisk mikrobiologi
  - Systemet inn som OUS-RH primære ID metode
  - Medlem internasjonalt *Mycobacterium* consortium.
  - Samarbeid med FHI på høypatogene agens.
- 2011
  - Opplæring i databasebygging ved Bruker Daltonik i Bremen, Tyskland
  - Utplassering, validering og kjøp av system nr.2 (Maldi Biotyper)
  - Databaseoppbygging /deling

Studier og prosjekter ved Oslo universitetssykehus RH

Avsluttede 2009

- Anaerob ID sammenligningsstudie (ECCMID 2010)
- Positive BK direkte på MALDI TOF MS (Ikke publisert; studentoppgave)

2010

- Positive SPV direkte på MALDI TOF MS (ECCMID 2011)
- Direkte E-test og MALDI TOF MS identifikasjon (ECCMID 2011)

2011

- Etablering av ekstraksjonsprotokoll for mykobakterier (FEMS 2011)
- Utbygging av database for mykobakterier (ECCMID 2012)

Pågående

Påvisning av resistensmekanismer hos bakterier og sopp

Rask algoritme for identifikasjon av *Mycobacterium* sp.

Subtyping av *Legionella pneumophila*.

Påvisning av mykotoksiner

Parasitt-prosjekt

Massespektrometri

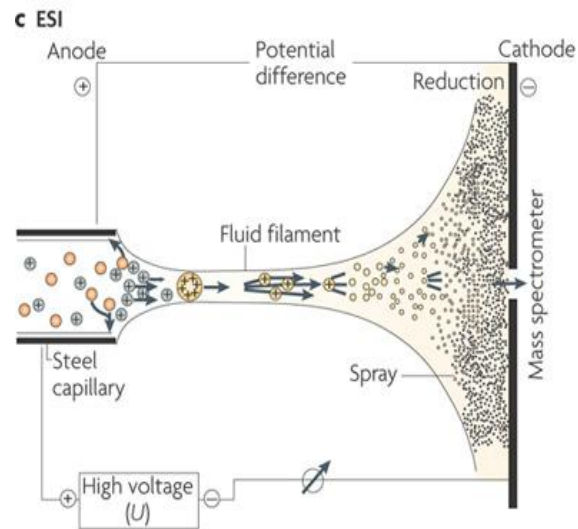
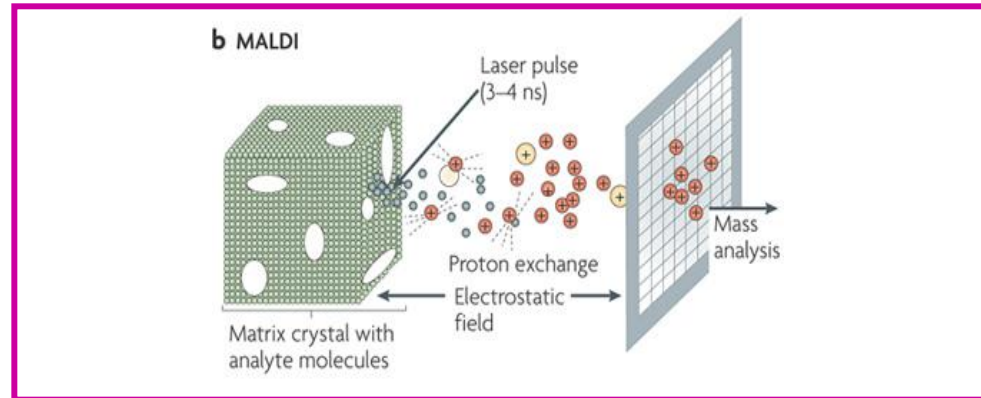
Massespektroni er en analyseteknikk der man kan, v.h.a. et massespektrometer, bestemme molekylmassen av frie ioner i et vakuum.

Electron impact (EI)
Chemical ionization (CI)
Fast atom bombardment (FAB)
Electrospray ionization (ESI)
Matrix assisted laser
desorption/ionization (MALDI)

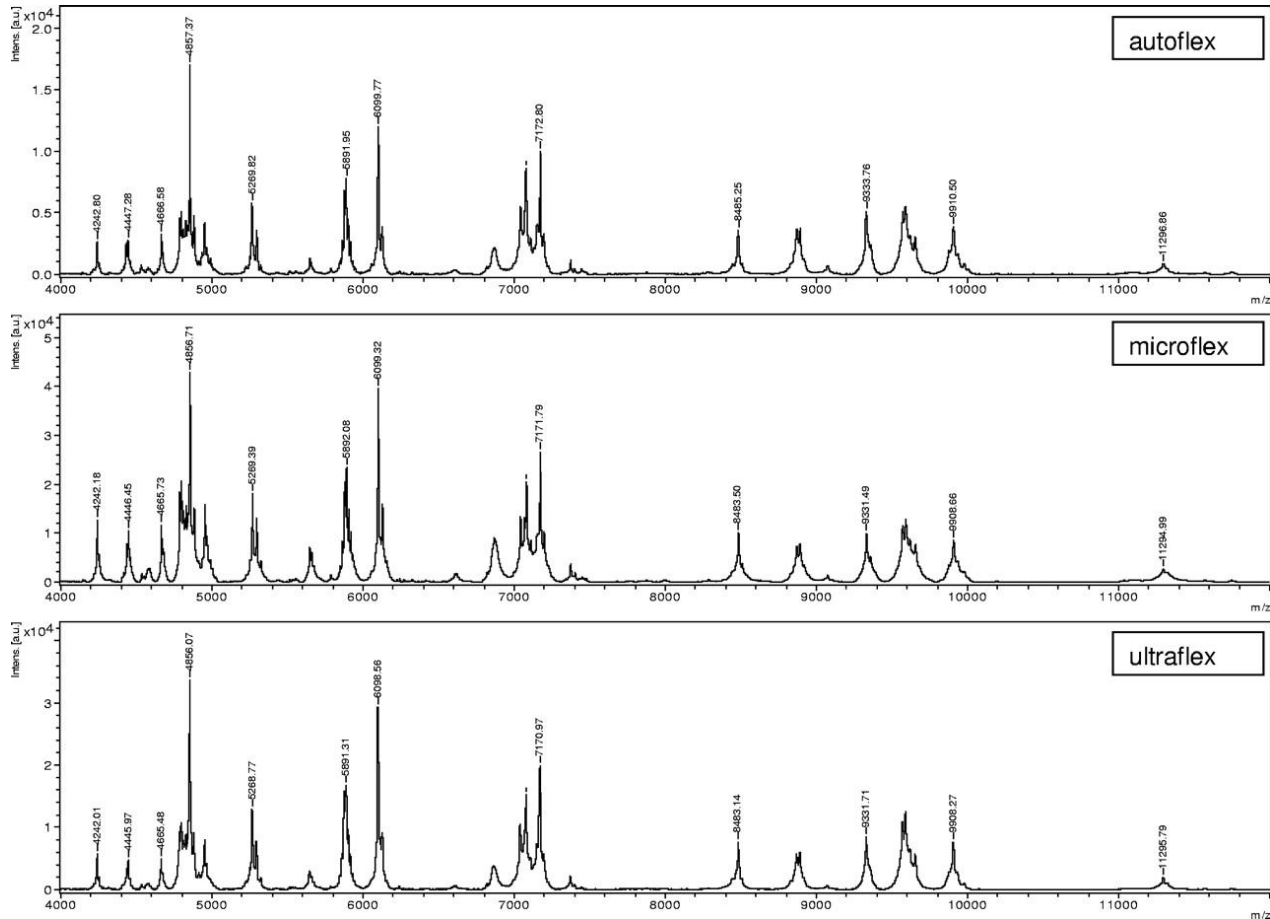
Quadrupol
Magnetic sector
Electric sector
Ion trap
ion cyclotron
Time-of-flight

Faraday cup
Secondary electron
multiplier (SEM)
Scintillator
Micro channel plate
(MCP)

Nature Reviews | Microbiology

MALDI TOF MS

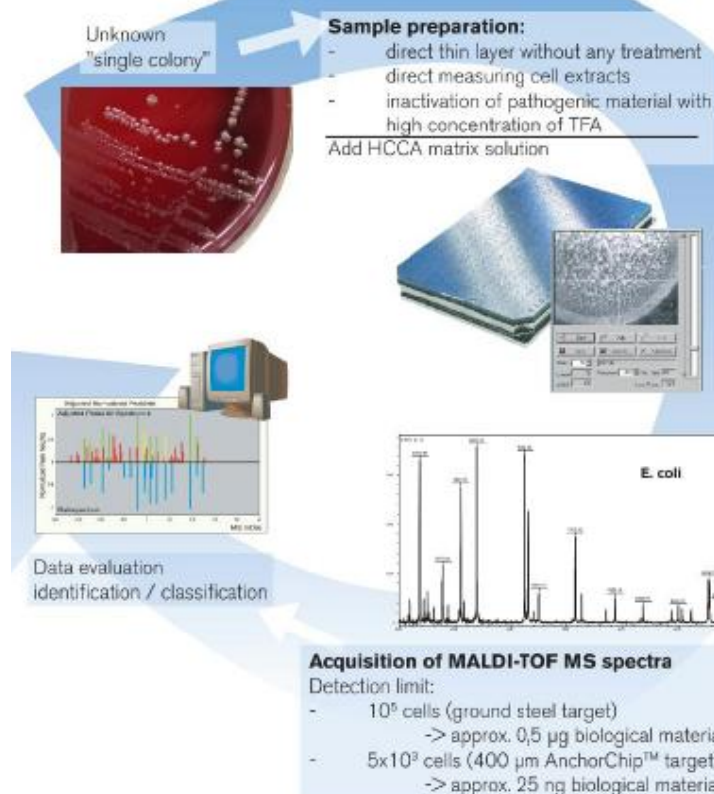

Mellmann, A. et al. 2008. *J. Clin. Microbiol.* 46(6):1946-1954

MALDI TOF MS workflow

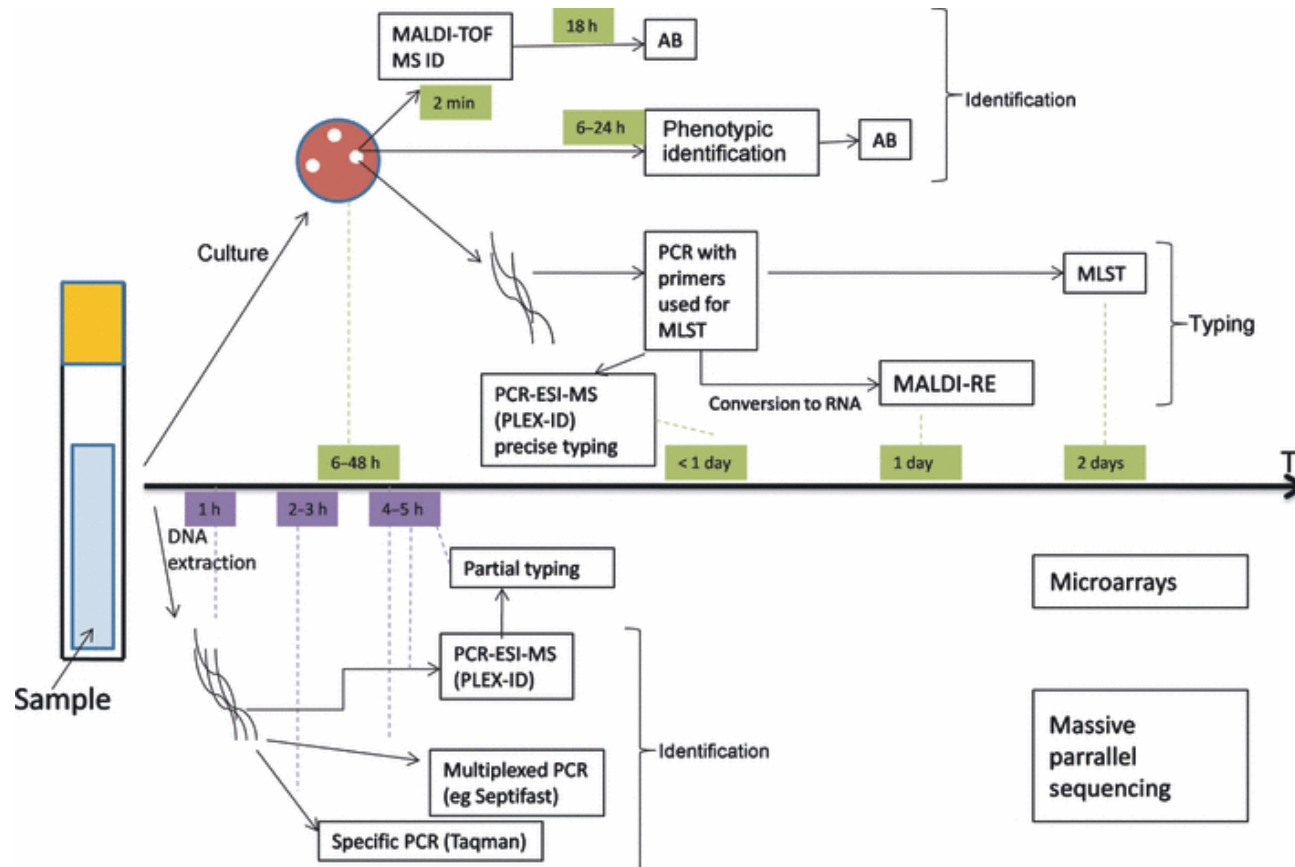
MALDI Biotyper result report

Analyte Name	Organism (best match)	Score Value	Organism (second best match)	Score Value
<u>31</u> (+++)	Alcaligenes faecalis	2.855	Alcaligenes faecalis	2.855
<u>32</u> (+++)	Brevundimonas aurantiaca	1.69	Brevundimonas vesicularis	1.74
<u>33</u> (+++)	Brevundimonas diminuta	2.855	Brevundimonas diminuta	2.855
<u>34</u> (+++)	Brevundimonas intermedia	2.855	Brevundimonas nasdae	1.85
<u>35</u> (++)	Brevundimonas vesicularis	2.855	Brevundimonas intermedia	1.805
<u>36</u> (+++)	Burkholderia andropogonis	2.855	no reliable identification	1.381
<u>37</u> (++)	Burkholderia caribensis	2.855	Burkholderia cepacia	1.74
<u>38</u> (+++)	Comamonas nitrivorans	2.855	no reliable identification	1.529
<u>39</u> (+++)	Comamonas testosteroni	2.855	Comamonas testosteroni	2.855
<u>40</u> (+++)	Flavobacterium johnsoniae	2.855	Flavobacterium pectinovorum	1.764
<u>41</u> (+++)	Sphingobacterium mizutaii	2.855	no reliable identification	1.381
<u>42</u> (+++)	Inquilinus limosus	2.855	no reliable identification	1.329
<u>43</u> (+++)	Pseudomonas aeruginosa	2.855	Pseudomonas aeruginosa	2.855
<u>44</u> (+++)	Pseudomonas beteli	2.855	Stenotrophomonas maltophilia	2.775
<u>45</u> (+++)	Pseudomonas boreopolis	2.855	no reliable identification	1.581

Massespektrometri i klinisk mikrobiologi

Emonet et al. *CMI* 2010.16;1604-13

Deteksjon av resistens på MALDI-TOF MS

Mikroorganisme	Antall prøver	AB-Resistens	Påvisningsmetode	Instrument	Publiseringsår	Referanse
Fungi						
<i>Candida albicans</i>	17	Flukonazol	Fingerprinting	Autoflex I (Bruker)	2009	Marinach C., et al. Proteomics 9: 4627 - 4631
<i>Candida sp.</i>	34	Caspofungin	Fingerprinting	Microflex LT (Bruker)	2012	de Carolis E., et al. JCM. doi:10.1128/JCM.00224-12
<i>Aspergillus sp.</i>	10					
Bacteria						
<i>Bacteroides fragilis</i>	145 + 38	Imipenem	Fingerprinting	Microflex LT (Bruker)	2011	Nagy E., et al. JMM 60: 1584–1590
<i>Staphylococcus aureus</i>	76	Meticillin	Fingerprinting	N/A	2002	Du, Z. et al. Anal Chem 74: 5487 - 5491
<i>Enterobacteraceae</i>	77	Ertapenem	Hydrolysering	Microflex LT (Bruker)	2011	Burckhardt I., S. Zimmermann. JCM 49: 3321 – 3324
<i>Pseudomonas aeruginosa</i>						
<i>Enterobacteraceae</i>	124	Meropenem	Hydrolysering	Microflex LT (Bruker)	2011	Hrabák J., et al. JCM 49: 3222 – 3227.
<i>Pseudomonas aeruginosa</i>						
<i>Acinetobacter baumannii</i>	106	Imipenem	Hydrolysering	Ultraflex I (Bruker)	2012	Kempf M., et al. PLoS One 7: e31676.
<i>Enterobacteraceae</i>	145	Meropenem	Hydrolysering	Microflex LT (Bruker)	2012	Hrabak J., et al. JCM doi:10.1128/JCM.01002-12
<i>Escherichia coli</i>	3	β-laktam	Hydrolysering	Ultraflex 3 (Bruker) MALDI QqQ (ABI)	2011	Hooff G.P., et al. J Proteome Res. 11;79 - 84
<i>Escherichia coli</i>	8	β-laktam	Hydrolysering	Microflex LT (Bruker)	2012	Sparbier K., et al. JCM 50: 927 – 937
<i>Klebsiella pneumoniae</i>						
<i>Streptococcus pneumoniae</i>	38	Fluoroquin.	Minisekvensering	N/A	2007	Malakhova, M.V. et al. Antibiot Khimioter 52; 10-17
<i>Mycobacterium tuberculosis</i>	100	Rifampicin Isoniazid	Minisekvensering	Reflex IV (Bruker)	2007	Ikryannikova L.N., et al. JMM 70:395 - 405.

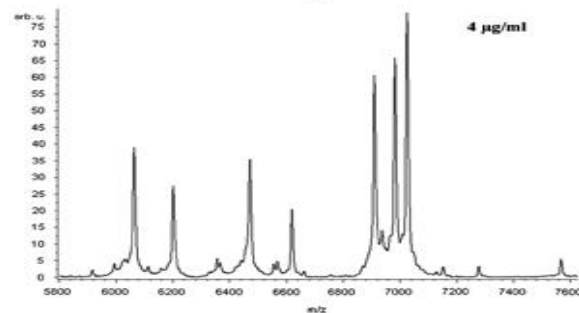
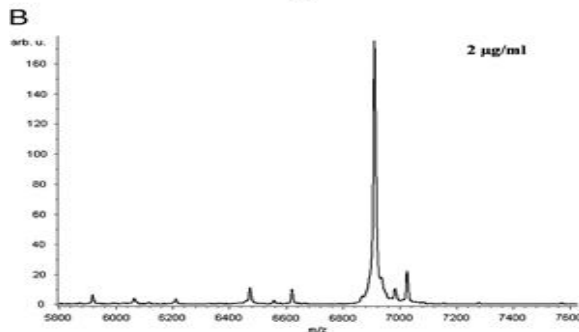
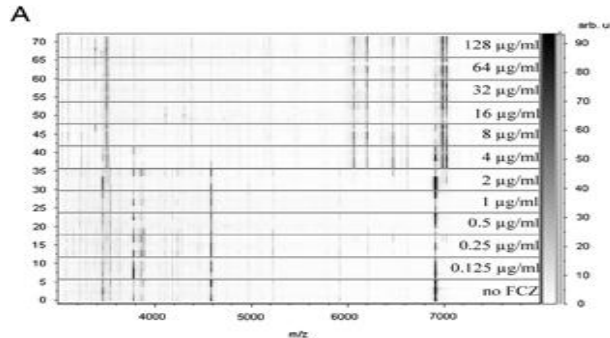
Metode: "Fingerprinting"

- Resistente mikrober har et annet proteinuttrykk enn følsomme mikrober
- Sammenligner spektra R/S
- Leter etter markør-topper
- Stemmer overens med referansemetoder?

Deteksjon av resistens på MALDI-TOF MS

Mikroorganisme	Antall prøver	AB-Resistens	Påvisningsmetode	Instrument	Publiseringsår	Referanse
Fungi						
<i>Candida albicans</i>	17	Flukonazol	Fingerprinting	Autoflex I (Bruker)	2009	Marinach C., et al. Proteomics 9: 4627 - 4631
<i>Candida sp.</i>	34	Caspofungin	Fingerprinting	Microflex LT (Bruker)	2012	de Carolis E., et al. JCM. doi:10.1128/JCM.00224-12
<i>Aspergillus sp.</i>	10					
Bacteria						
<i>Bacteroides fragilis</i>	145 + 38	Imipenem	Fingerprinting	Microflex LT (Bruker)	2011	Nagy E., et al. JMM 60: 1584–1590
<i>Staphylococcus aureus</i>	76	Meticillin	Fingerprinting	N/A	2002	Du, Z. et al. Anal Chem 74: 5487 - 5491
<i>Enterobacteraceae</i> <i>Pseudomonas aeruginosa</i>	77	Ertapenem	Hydrolysering	Microflex LT (Bruker)	2011	Burckhardt I., S. Zimmermann. JCM 49: 3321 – 3324
<i>Enterobacteraceae</i> <i>Pseudomonas aeruginosa</i>	124	Meropenem	Hydrolysering	Microflex LT (Bruker)	2011	Hrabák J., et al. JCM 49: 3222 – 3227.
<i>Acinetobacter baumannii</i>	106	Imipenem	Hydrolysering	Ultraflex I (Bruker)	2012	Kempf M., et al. PLoS One 7: e31676.
<i>Enterobacteraceae</i>	145	Meropenem	Hydrolysering	Microflex LT (Bruker)	2012	Hrabak J., et al. JCM doi:10.1128/JCM.01002-12
<i>Escherichia coli</i>	3	β-laktam	Hydrolysering	Ultraflex 3 (Bruker) MALDI QqQ (ABI)	2011	Hooff G.P., et al. J Proteome Res. 11;79 - 84
<i>Escherichia coli</i> <i>Klebsiella pneumoniae</i>	8	β-laktam	Hydrolysering	Microflex LT (Bruker)	2012	Sparbier K., et al. JCM 50: 927 – 937
<i>Streptococcus pneumoniae</i>	38	Fluoroquin.	Minisekvensering	N/A	2007	Malakhova, M.V. et al. Antibiot Khimioter 52; 10-17
<i>Mycobacterium tuberculosis</i>	100	Rifampicin Isoniazid	Minisekvensering	Reflex IV (Bruker)	2007	Ikryannikova L.N., et al. JMM 70:395 - 405.

Påvisning av fluconazol resistens

- Standardiserte fingerprints
- MPCC = minimal profile change concentration
- Statistisk analyse

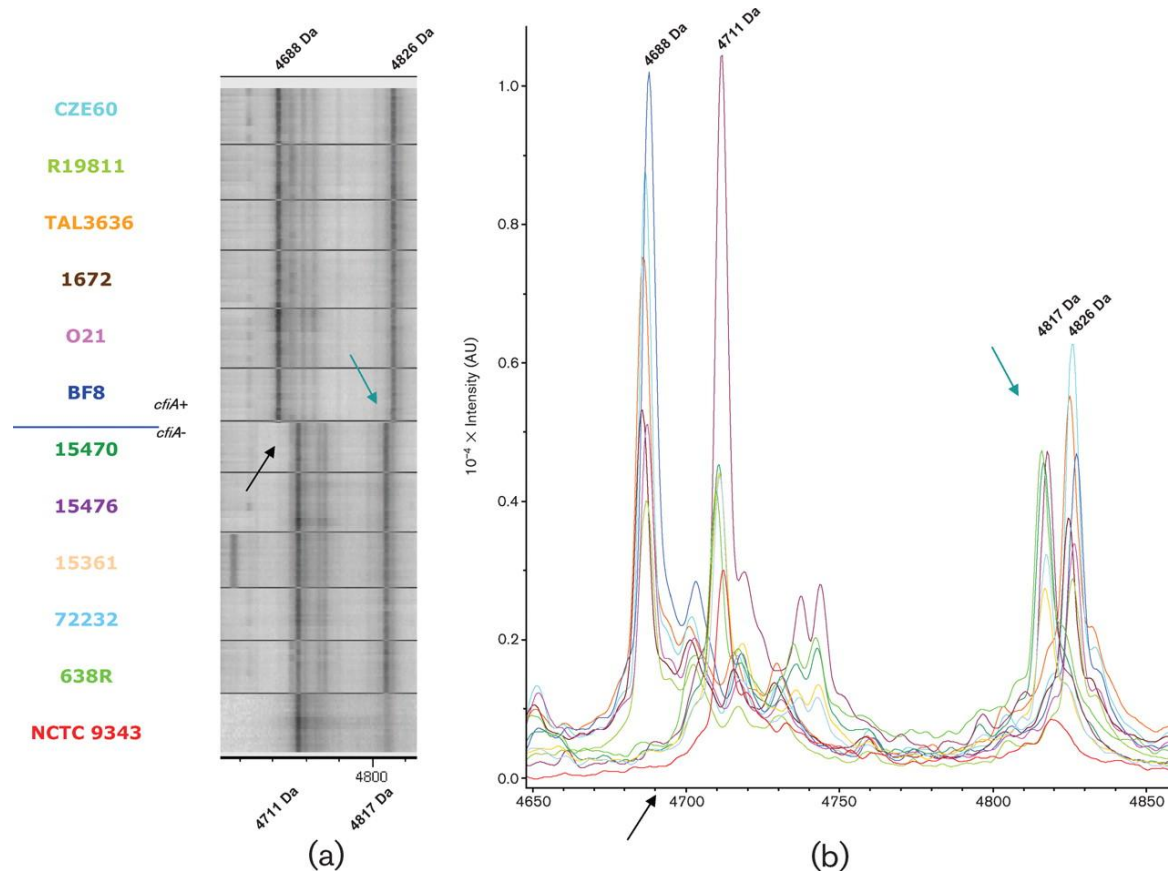
Marinach, C. et al. *Proteomics* 2009. 9; 4627 - 4631

Påvisning av fluconazol resistens

<i>C. Albicans</i> strains	Name	Group	FCZ MICs (µg/mL)	FCZ MPCCs (µg/mL)	CDR1/ CDR2	MDR1	MTL	TAC1	ERG11 mutations	Clade
Reference strain	ATCC 90028		0.25	0.25			na			na
Clinical isolates (grouped by sequential isolates from selected patients)	DSY281	A	1	0.5			a/α		S450F ^{a)}	1
	DSY284		32	8	X		a/α	G980E ^{a)}	S450F	1
	DSY 294	B	0.25	0.25			a/α		G129A	na
	DSY296		128	128	X		α/α	N977D	G464S, G129A	na
	DSY544	C	0.5	0.25			a/α		D116E ^{a)} , K128T ^{a)}	1
	DSY775		128	64	X		a/a	G980W	G464S	1
	DSY2260	D	8	4	X		a/α		E266D, G464S	na
	DSY2262		64	32	X		a/α		E266D, L376V, G464S	na
	DSY2321	E	0.25	0.5			a/α		S405F ^{a)}	na
	DSY2322		16	16	X		α/α	G980E	S405F	na
	DSY347	F	0.25	0.125			a/α			na
	DSY289		128	128	X		a/α	A736V	S405F, Y132H	na
	DSY290	G	0.5	0.25			a/α			S
	DSY292		128	128		X	a/α		G464S, R467K, Y132H ^{a)}	S
	DSY2284	H	0.25	0.5			a/α			11
	DSY2285		16	16		X	a/a/a/α			11

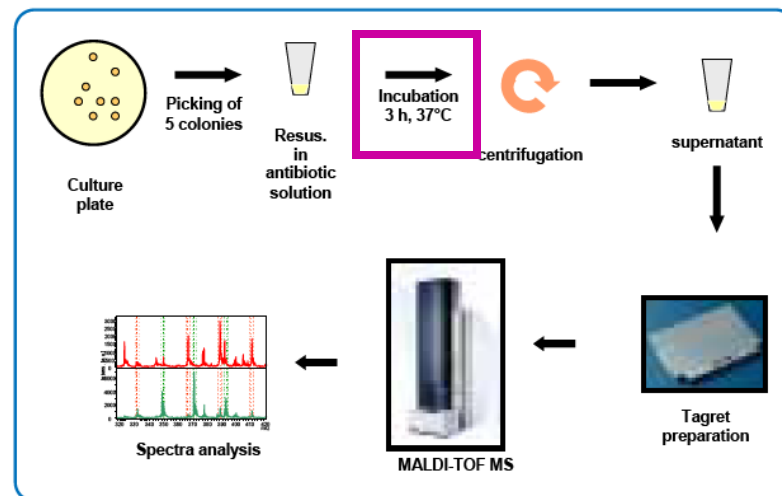
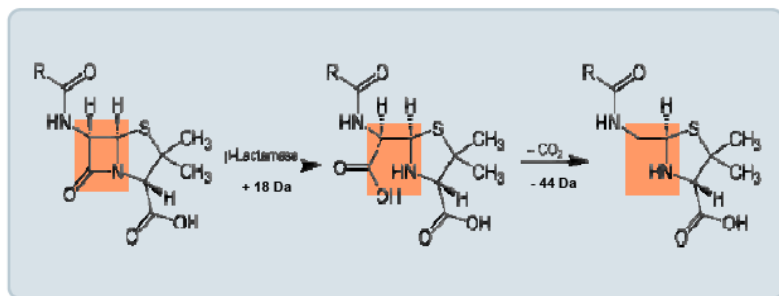
Marinach, C. et al. *Proteomics* 2009. 9; 4627 - 4631

Påvisning av *cfiA* hos *B.fragilis*

Nagy, E. et al. J Med Microbiol. 2011. 60;1584-1590

Hydrolysering av β -laktam antibiotika

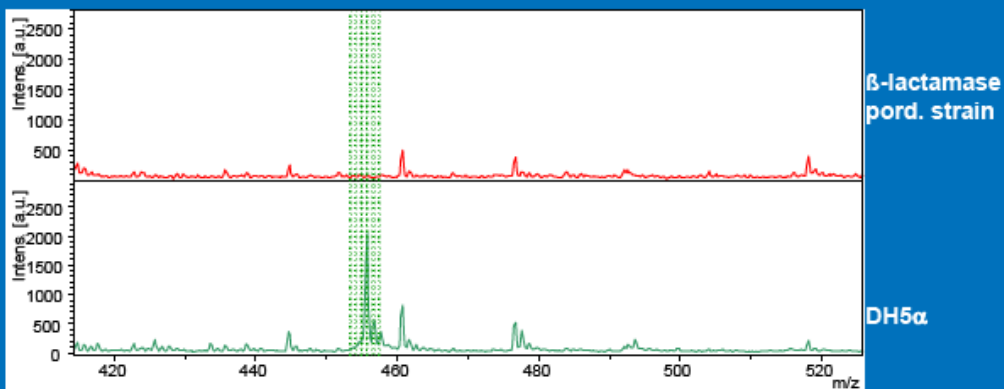

Sparbier et al: Poster 619 på ASM 2011

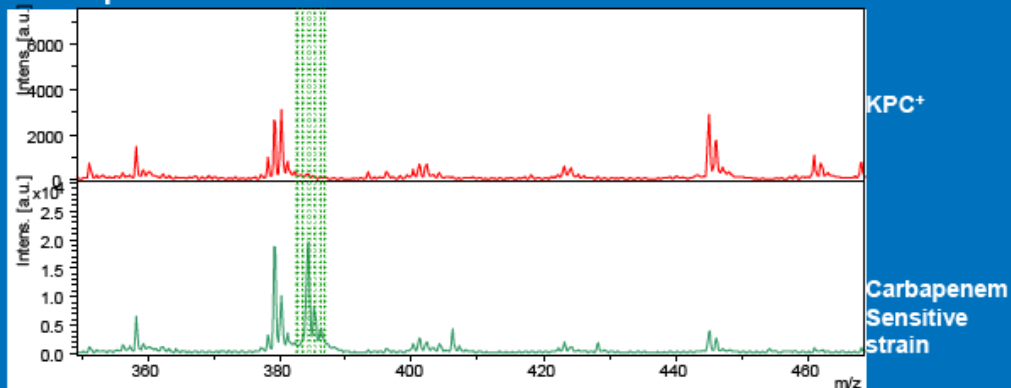
Hydrolysering av β -laktam antibiotika

Cefotaxime

- Cefotaxime MW = 455,5 g/mol

Meropenem

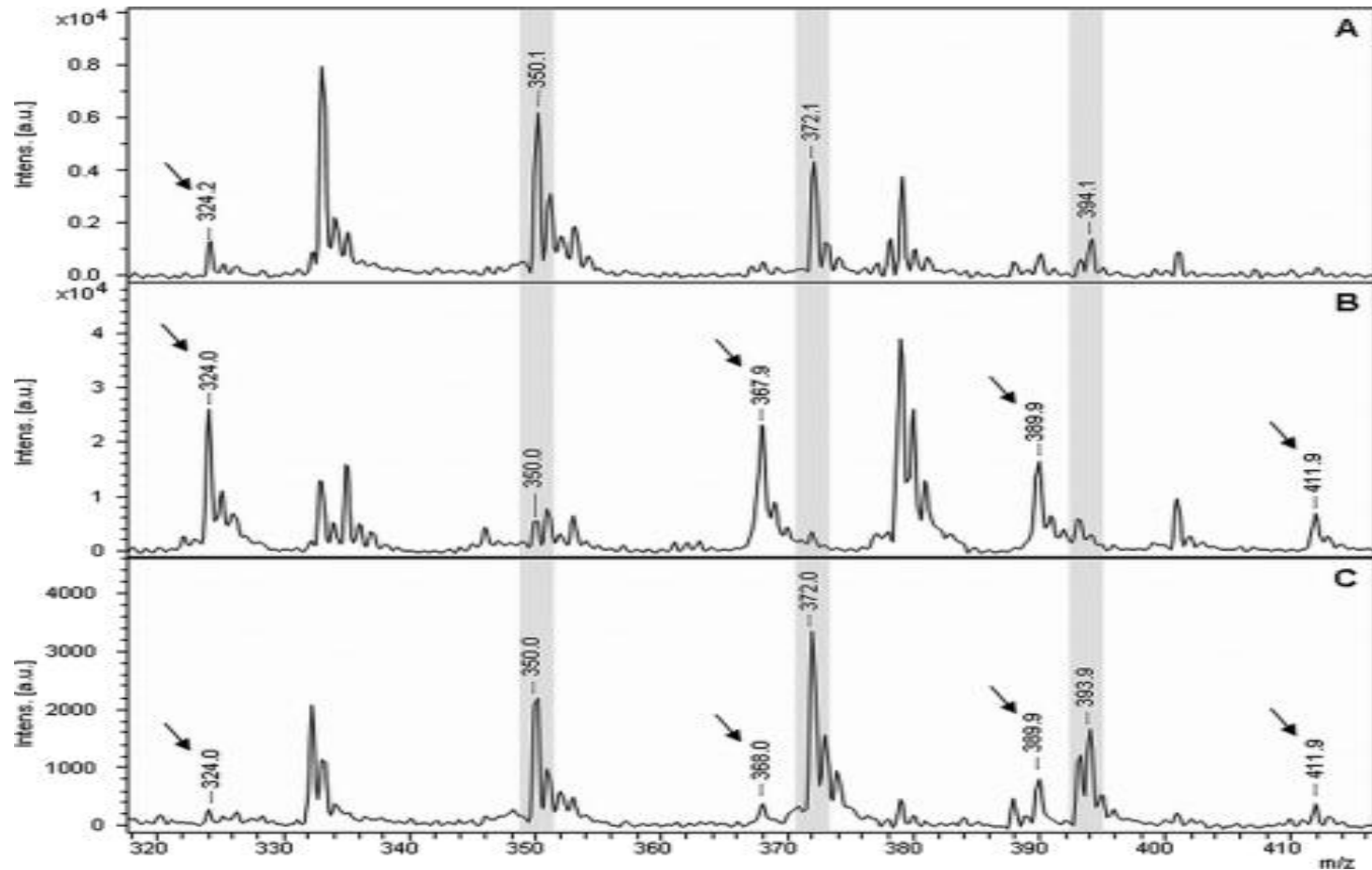
- Meropenem MW = 383,4 g/mol

Sparbier et al: Poster 619 på ASM 2011

Deteksjon av resistens på MALDI-TOF MS

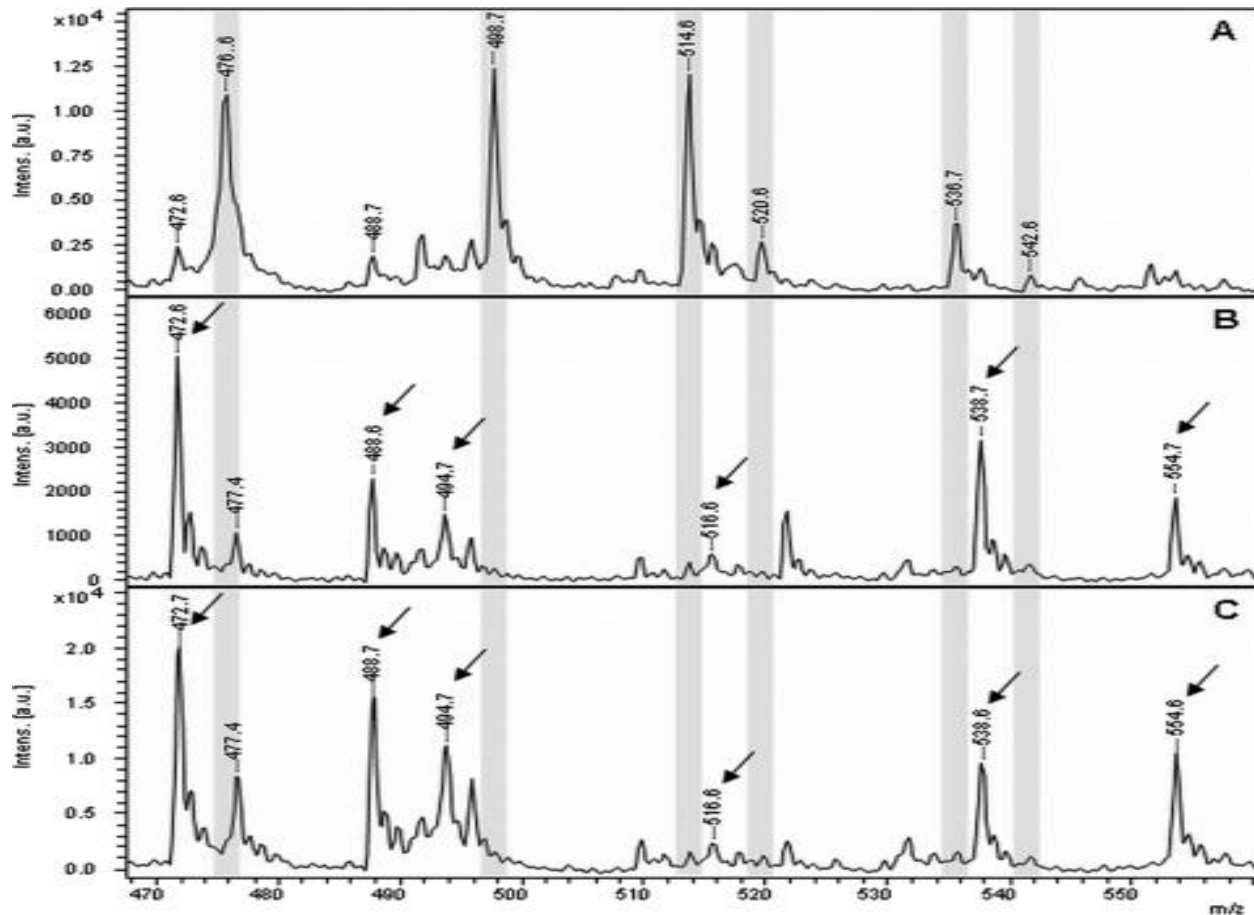
Mikroorganisme	Antall prøver	AB-Resistens	Påvisningsmetode	Instrument	Publiseringsår	Referanse
Fungi						
<i>Candida albicans</i>	17	Flukonazol	Fingerprinting	Autoflex I (Bruker)	2009	Marinach C., et al. Proteomics 9: 4627 - 4631
<i>Candida sp.</i>	34	Caspofungin	Fingerprinting	Microflex LT (Bruker)	2012	de Carolis E., et al. JCM. doi:10.1128/JCM.00224-12
<i>Aspergillus sp.</i>	10					
Bacteria						
<i>Bacteroides fragilis</i>	145 + 38	Imipenem	Fingerprinting	Microflex LT (Bruker)	2011	Nagy E., et al. JMM 60: 1584–1590
<i>Staphylococcus aureus</i>	76	Meticillin	Fingerprinting	N/A	2002	Du, Z. et al. Anal Chem 74: 5487 - 5491
<i>Enterobacteraceae</i> <i>Pseudomonas aeruginosa</i>	77	Ertapenem	Hydrolysering	Microflex LT (Bruker)	2011	Burckhardt I., S. Zimmermann. JCM 49: 3321 – 3324
<i>Enterobacteraceae</i> <i>Pseudomonas aeruginosa</i>	124	Meropenem	Hydrolysering	Microflex LT (Bruker)	2011	Hrabák J., et al. JCM 49: 3222 – 3227.
<i>Acinetobacter baumannii</i>	106	Imipenem	Hydrolysering	Ultraflex I (Bruker)	2012	Kempf M., et al. PLoS One 7: e31676.
<i>Enterobacteraceae</i>	145	Meropenem	Hydrolysering	Microflex LT (Bruker)	2012	Hrabak J., et al. JCM doi:10.1128/JCM.01002-12
<i>Escherichia coli</i>	3	β-laktam	Hydrolysering	Ultraflex 3 (Bruker) MALDI QqQ (ABI)	2011	Hooff G.P., et al. J Proteome Res. 11;79 - 84
<i>Escherichia coli</i> <i>Klebsiella pneumoniae</i>	8	β-laktam	Hydrolysering	Microflex LT (Bruker)	2012	Sparbier K., et al. JCM 50: 927 – 937
<i>Streptococcus pneumoniae</i>	38	Fluoroquin.	Minisekvensering	N/A	2007	Malakhova, M.V. et al. Antibiot Khimioter 52; 10-17
<i>Mycobacterium tuberculosis</i>	100	Rifampicin Isoniazid	Minisekvensering	Reflex IV (Bruker)	2007	Ikryannikova L.N., et al. JMM 70:395 - 405.

Hydrolysering av ampicillin

Sparbier, K. et al. JCM 2012. 50; 927 – 937

Hydrolysering av ertapenem

Sparbier, K. et al. JCM 2012. 50; 927 – 937

Resistensbestemmelse på MALDI-TOF MS?

- Rask deteksjon av resistens
- Kan oppdage nye β -laktamaser
- Stemmer godt overens med referansemetoder
- Bør kunne være metode for å detektere alle enzymatiske resistens mekanismer

Resistensbestemmelse på MALDI-TOF MS?

- Ikke efflux mekanismer eller porin forandringer
- For få studier
- Fingerprint: for artsspesifikk?
- Autohydrolysering?
- Automatiserings-algoritmer
- Nye assay krever ekspertise i MS